

طاشينك
روزنامه
معموريان

TACHINK
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

ԴԱՇԻՆԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐԱԹԻՒՆ

ԻԶՄԻՐ	80	402.20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ	80	402.20
ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆ	25	13 ծր.

Համակերպիչ և ուղղիչ խմբագր. ԵՂԱՆԻՐ
Մամուրյան Տպարան — Իզմիր
Rédaction du journal Arménien «TACHINK»
Imp. Mamourian — Smyrne

Զի հրատարակում ձեռագիրներ չեն վերադարձուի

10 ՓԱՐԱ

10 ՓԱՐԱ

THE SMYRNA FIGS PACKERS LTD

Ասկից առաջ թուղթ ընկերությունն մասնաճյուղի համապատասխան յոդուած մը գրած էինք, որ մը առաջ ալ այդ ընկերությունն Լժն. տնի մէջ վաւերացուած ծանուցած ԴԱՇԻՆԿ մէջ:

Գոհունակութիւն պատճառով պարագայ մըն է այս հսկայ ընկերութեան վերջնական ձև մը ստանալն որով հիմնութիւն մեծապէս պիտի օգտուի թուղթ ընդարձակ առևտուրը և տնտես ու հիմնական պատուանդանի մը վրայ հաստատուած ալիս պիտի կրնայ զիմադրել աւան տեսակ ապրանքի մը ցանցութիւնները ու առաջն առնելու այդ վաճառականութիւնն Եւրոպայի և Ամերիկայի հրապարակներուն վրայ վարկարկել ընդդէմը: Մնասկար ձեռնարկներուն:

Ընկերութիւնը կազմուած է 200,000 քառակուսիքներու վրայ, մէն մին մէկ օսմ. ոսկի արծէթով, որոնք արդէն գետնեղած են հիմնադրներուն մէջ, անոնց նախնին մէջ ունեցած գործի ընդարձակութիւնն համեմատութեամբ:

Ընկերութիւնը բացի իր քառակուսիքներու ժողովէն, բացի իր վարչական խորհուրդէն ու պատուիրակներէն, գործին բացարձակ ուղղութիւնն յանձնած է երեք Տնօրէններու, որոնց առաջինն է արդէն Իզմիրի ու արտասահմանի թուղթի հրապարակին վրայ քաղաքացի Տիար Արամ Համբարձում, երկրորդ Տնօրէնն է նոյն քան հանրածանօթ Տիար Յակոբ Էլմաստան ու երրորդն է թուղթի կարևոր վաճառական Տիար Շարլ Միսիր:

Արդէն յաջողութեան և յառաջդիմութեան իբրև գրաւական պիտի բաւէր վերին Տնօրէններու՝ Համբարձում-Էլմաստանի անուններն, համադրելու համար որ ընկերութիւնն խիստ ամուր հիմնուած վրայ դրուած է և կոչուած ամենամեծ մը զուտ ու զարկ տալու Այստեղի նահանգին առաջնակարգ բերքերէն միայն, որ նահանգի գործաւոր քանակութեան գլխաւորագոյն ապրուստի միջոց կ'ազդէ:

The Smyrna Figs Packers Ltd ընկերութեան կեդրոնատեղիին կաճաւորման սկսուած է քարափանց վրայ՝ Արևելեան Գորգի Ընկերութեան կից՝ նորաջն Արապեան չէնքին մէջ ու Տնօրէնները կ'պատրաստուին անցնելու գործին զուտը:

Ընկերութեան վարչական կազմին մասին այս հարեանցի ակնարկն նետելէ հետք անցնելով ընկերութեան ծագման պարագաներուն:

Տարիներու չրջանին մէջ թուղթի վաճառականութիւնն կ'սկսէր քայլ առ քայլ ընկնել ու փոխանակ յառաջդիմելու, ընդհանրապէս իր համբաւէն ու ակնալուծած սրբութիւնքն շատ քան կորսնցնել, ինչ էր պատճառը Անա երկու բառով:

Կարգ մը երկրորդական վաճառականներ նախապէս իրենց ծախած գիններուն վրայ անկարող ըլլալով ապրանքի տեսակներուն ալ միօրինակութիւնը պահել, կ'ստիպուէին ստորին տեսակներ խառնել չլիարանելու համար, որով իրենց բեռնաւորած ապրանքներն երբոր կ'հասնէին Եւրոպայի կամ Ամերիկայի հրապարակներուն վրայ, նախապէս իրենց ծախուած գիններէն անհամեմատ վար գիններով կը փոխէին, որով նախ տեղւոյ վաճառականը չէր յաջողեր իր գործառնութեան մէջ ու կ'իջատուէր հակառակ իր ցանքերուն, երկրորդ արտասահմանի հրապարակին վրայ տեսակներու անվստահութիւնն երբեմն նոյն իսկ խղճամիտ վաճառականն

ու լաւ ապրանքներն վար գիններով կը ծախուէին, երբորդ տեղւոյ վաճառականն իր վստահութիւնն բոլորովին կ'զլանար յաջորդ տարիին համար նախապէս յանձնարարութիւններ տալու և չորրորդ՝ ապրանքներու վար տեսակ ըլլալէն կ'օգտուէր Գալիֆօրնիոյ թուղթի վաճառականութիւնն, որ Թուրքիոյ արտադրած թուղթն ստորին տեսակները միայն կրնայ արտադրել, հետեանքն այն կ'ըլլար որ Ամերիկացի վաճառականն փոխանակ Թուրքիոյ Գալիֆօրնիոյ թուղթի կուտար նախապատուութիւնն, նկատելով որ Թուրքիայէ եկած և իբրև լաւ տեսակ ծախուած ապրանքները Գալիֆօրնիոյ տեսակներուն կ'հաւասարէին:

Անա այս տեսակ անպատեհութեանց ու վնասուց առաջն առնելու և Թուրքիոյ թուղթի արժանիքը ինչ տեսակի ու ինչ գիններու մասին բարձր բնական համար յարմար դատուեցաւ կազմել The Smyrna Figs packers Ltd ընկերութիւնը:

Թուղթի վաճառականներուն շահերը պաշտպանելու ընկերութիւնն մըն է պիտի լսուի թերեւս, ոչ, որովհետեւ ընկերութիւնը կրնայի օգտակարութիւններ պիտի ունենայ Թուրքիոյ հողագործին, գործաւորին նկատմամբ:

Նախ՝ գիւղացին պիտի ստիպուի խորհուրդ տանել թուղթի բերքին աղուղածման և փոխանակ հետաւորուտ ըլլալու առաջ թուղթ արտադրել տալու իր թղթիներուն պիտի ջանայ առնց տեսակը գեղեցկացնելու, հետեւաբար որակին կարևորութիւն պիտի սկսի տալ քան քանակին:

Ինչու, որովհետեւ ընկերութիւնը կամ լաւ ևս է ըսել Տնօրէնները պիտի որոշեն Իզմիրի հրապարակին վրայ թուղթերու գիններն առանց տեսակներուն արժէքին համեմատ, բնական է որ լաւ ապրանքները լցուեն գիններով միօրինակ պիտի ծախու առնուին և համեմատաբար վար գինը պիտի որոշուին երկրորդական, երրորդական տեսակներուն համար: Թուղթի ընկերութեան տնօրէնն պիտի որոշէ ու գնէ մէն մի վաճառականի պէտք ունեցած թուղթի քանակութիւնը հրապարակին վրայէն, միանգամայն այդ վաճառականին բանեցնելով տեսակներուն ալ աստիճանն նկատողութեան առնելով:

Հետեւաբար արդէնքը բացայայտ է, գիւղացին նկատելով որ լաւ ապրանքները լցուեն և բարձր գիններու կ'արժանանան, ամեն ջանք ի գործ պիտի դնէ, իր պարտէզի ապրանքին տեսակները խնամելու և աղւուղացնելու:

Միւս կողմ ընկերութեան չնորհիւ՝ որովհետեւ մեծ խնամք պիտի տրուի թուղթի պատրաստութեան կառավարներուն վրայ, մաքրութեան մանաւանդ և առողջապահիկ միջոցներու կիրարկումին, բնականաբար լաւ գործաւորներն իրենց արժէքին համեմատ պիտի վարձատրուին և խնամով պատրաստուած ապրանքներն ընդունելութեան պիտի արժանանան արտասահմանին հրապարակներուն վրայ:

Մէն մի թուղթի վաճառական իր յատուկ վալլիներուն մէջ, ըստ նախկին զբոսութեան և իրեն մասնաւոր զբոսանքի ըլլալով պիտի գործէ, սա տարբերութեամբ որ իրեն պահանջած ապրանքն ընկերութեան կողմ պիտի մատակարարուի և գիններն ընկերութեան կողմ պիտի որոշուին, որով ունի խաղաղութիւն կամ տեսակներու լաւ լաւագործով պատրաստութիւն տեսակներուն:

զի չպիտի կրնայ ունենալ և արտասահմանի հրապարակին վրայ գիններու անկումի մը գրգռութիւն:

Անա առնալ են գլխաւոր այն պատճառները որոնք ծնունդ տուին այն Անգլ. ընկերութեան կազմութեան ու զարմանալի չէ որ ընկերութիւնն հազիւ հազ կազմակերպուած, հաստատուած ու արձանագրուած՝ անոր բաժնեկիցները սկսան փնտռել, և արդէն իսկ իրենց իսկական արժէքէն աւելիով խնդրանքներ կ'ըլլան:

Այս երևոյթը զարմանալի պէտք չէ թուի, արդէն ունինք այդօրինակ անգլիական հաստատութիւն մը Oriental carpet, որով բաժնեկիցներն այսօր իրենց իսկական գնոյն կրնապատկին ու եռապատկել կ'արժեն և որով գլխաւոր վաճառականն մին Մ. Հ. Ժիրո նոյնպէս թուղթի այն ընկերութեան մէջ կը գտնուի իբրև Administrateur délégué, հետեւաբար այն կարծիքն ունինք ու մեզի հետ գործին մօտէն իրազեկ կ'ընդունին, որ The Smyrna Figs Packers Ltd ընկերութեան բաժնեկիցներն իրենց իսկական արժէքէն անհամեմատ բարձրացուցնելու պիտի հասնին, չնորհիւ ընկերութեան վարիչ ոյժերուն և գործին գիտել անհատականութիւններու, արդէն աւելորդ է այս մասին աւելի ծանուցալ, Տիարք՝ Արամ Համբարձումի: Յակոբ Էլմաստանի նման կարող անձերու և Oriental carpet նման ընկերութեան մը բաժնեկիցներուն սոյն թուղթի ընկերութեան մէջ բերած կարևոր մասնակցութիւնը բացայայտ ապացոյցներ ու գրաւականներն ևս մտաւոր ապագայի մը մէջ The Smyrna Figs Packers Ltd ընկերութեան հսկայաբալ յառաջդիմութեան:

ՀԱՅԵԼԻՆ ՄԷՁ

Կրնաք չհիշալ Քրանսական նոր զահլիճին կազմութեան վրայ: Կրնաք չի նախանձիլ այդ մեծ ուղղին հայրենասիրական աւելներն, անոր նախանձախնդրութեան վրայ, ըսէք:

Արտաքին քաղաքական փափուկ կազմութեան, երկրին անցուցած ճգնաժամին առջև ինչ ամենի ուժեր, ինչ մեծ զուլուններ, ինչ հեղինակաւոր ղեկավար քաղիքով եկան շարուելու, անգամ մըն ալ ակնիւն կապուցուցանելու որ Քրանսացիք որքան ալ արտաքաւոր կուտան, անհաշտ ցոյց տան, գիտեն ի հարկին իրարու ձեռք կարկառել իսկէ հայրենիքին:

Ինչ դասեր, ինչ ներք ու փափուկ դասեր կան քաղիքի Քրանսական նախապետութեան կազմութեան, մեր օսմանցի պետական մարդկներուն համար, կը հասկնան, կ'ըմբռնեն, արդեօք...:

Նախկին նախարարապետներ՝ Պրիան, Պուրժուա որոնք Բուանքարէի նախարարապետութեան տակ կ'գիշանին աշխատակցի, որոնք տեղի կուտան, որոնք երբէք հպարտ և ունայնամիտ չեն ըլլար իրենցմէ ոչ նուազ թէն, բայց զէթ իրենց հաւասար տաղանդով մարդու մը նախագահութիւնը ընդունելու:

Կ'տեսնէք Քրանսացի պետական մարդոց մեծութեան և սրտի ու հոգւոյ բարձրութեան չափանիշը, և միթէ Լէօն Պուրժուա՝ համեստ նախարարութեան մը վարչութիւնն և Արիստիտ Պրիան՝ աղւարութեան նախարարութիւնն ընդունելով նախագահն, պղծակցան, իրենց ունեցած արժանիքէն բան մը պակեցաւ, ոչ երբէք, այլ ընդհանրապէս չահեցան և իրենց արդէն ունեցած կարողութեան աստիճանըն վստահացնին աշխարհի առջև:

Եւ իրաւամբ հոգալուեցաւ Բուանքարէի զահլիճը, «մեծ նախարարութիւնը» եւրոպական բոլոր ազգերու կողմէ, իսկ Քրանսական իրերհոգարանը նմանը չտեսնուած մեծամասնութեամբ մը վստահութիւն յայտնեց անոր:

Եթէ կրնաս մի անդրադառնար այժմ՝ Օսմանցի պետական մարդոց, որոնք զիրար կը բզկտեն, զիրար կը նախատեն, կը վարկաբեկեն և անոնց ցանցաւոր և քիչ շատ արժանիք ունեցողներէն ալ շատերը անգործութեան կը դատապարտուին հակառակութեան կոյր քիշակնդրութիւններով...:

Իսկ մեզի համար... մէլ զուլուններ ինչ ըսեմ, հեռու ինձմէ Քրանսական ազգին և անոր մեծ զուլուններուն հետ ունի բազմապատկեան եզրեր փնտռելու պարայ յոգնութիւնն, երբ մեր ազգային գործոց ու խորհրդոց մէջ ամենքն ալ անտեսանալի կ'ուզեն ըլլալ, իսկ անգամ մը անոր մէջ մտնել ետք՝ նոյն իսկ իբրև պարզ անդամ՝ մէլմէլ Հալիտներ...:

ԵՈՒ

ՕՍՄ, ՀԱՅ ԵՐԵՄՓՈՒՄԱՆՆԵՐԸ ԵՒ ՅԱՌԱՋԻՄԱՅ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Մուշի երեսփոխան
ԳԵՂԱՄ ՏԷՐ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ

Համակերպի տիպար մըն է Մշոյ Գեղամը: Դէմքին վրայ կարծես կը կարգաս իր ապրած միջավայրին սուգն ու թախիծը և խաչուած ցեղի մը բոլոր գաւառաբնները: Հայ Մէլպուսներուն ամենէն պարտաճանաչը, գիտակից՝ իր ստանձնած պաշտօնին, պաշտօն մը, գոր իրեն վստահացած են քաղաքներուն սերունդ մը՝ սպարած Համիտեան ոճազօրծ յրջանին բոլոր արքայադուրը: Սակայն Գեղամին մէջ կայ միակ և միակ բարի կամեցողութիւն մը, որ, ըստ իս, բաւական չէ, օգտակար ըլլալու մարմաջին հետ պէտք է ունենալ զազնութեամբ իր պաշտօնին պահանջները գիտութիւնները, ինչ որ, զմեզ պարար, չենք տեսներ Գեղամ էֆ.ին վրայ: Եթէ ան ունենար պէտք եղած գիտութիւնները, անտարակոյս Պ. Գեղամ պիտի ներկայացնէր Հայ Ազգը ճշմարտապէս և պատուաւորապէս, սակայն այդ թիւրութիւններովն հանդերձ Գեղամ էֆ. ձեռքէն եկածը բրաւ հանդէպ սա բազմապարար Սեղիկն և չգրաւորուած «Մամաւարդիան» պոչափոխադրութիւններով: Ուրեմն, իբր մեք անկողնափախ մը, պատու տեղը կուտանք իրեն, փափաքելով միևնոյն մասնակ որ Մշոյցիները հասկնան այս ճշմարտութիւնը առանց ակամջ կախելու մենէն՝ սպէկներուն գէլգէլութիւններուն:

Գեղամի երեսփոխան
ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՊՅՈՒՆՆԵՐԸ
(ՄՈՒՐԱՏ)

Աս ալ պիտի տեսնէք, մեր պատուական Մուրադը, Սասունի ձմարիտ հերոսը՝ շաղախուած Հայո՛ւ սրտով, Հայո՛ւ հոգիով՝ պիտի բլրայ եղիւ ուղղափառ Մարշալապետ և անխոյժ (°) պաշտպան մը Պոյէտար գաւառաբնին, հոգային համայնական սահմանադրման բողոքներին և դեռ չեմ գիտեր ինչեր, ինչեր: Հոս դաս մը տալ չէ նպատակ: Մուրադ էֆ.ին մէջ ընկերակալութիւնը Հայ Ազգին օգտակար է ներկայ իրաւանութեան մէջ թէ չէ՝. առկա ինձի հարցնելու պէտք չունի կը կարծեմ Մուրադը:

էֆ.ին, երբ առանձնութեան պահերուն իր խղճին հետ ազատորէն խորհրդածելու քաջութիւնը ունենայ: Ինչ որ է, դանք մեր բուն խնդրոյն, Համարձու Պոյա- ճեան էֆէնտի ցոյց թէ ինք բարի մարդ է, ուղիղ մարդ է, սակայն մէջտեղի դե- րին վայելելու մարդ չէ, զոր պէտք է ըն- դունի, եթէ քիչ մը դառն իսկ ըլլայ: Մու- րատ անձման անուն մը թողած է նախ յեղափոխութեան պատմութեան մէջ և պէտք չունի ուրիշ զգոյններու, որոնք իրեն տեսնելի ըլլալէ աւելի փշալի կըլլան կոր. ասոր հետ մէկտեղ Հ. Պոյաճեան յաւանդաւորաբար պահերուն իր տար լեզ- նով պաշտպանած է հայութիւնը երբեմն, ինչ որ անբաւական է և որեւէ ընթացի- անքով դեռ, հետեւեալ մենք զայն կը նկատենք երեւոյթականութեան բացարձա կապէս անյարմար:

Իզմիրը երեսփոխան
ՍՏԵՓԱՆ ՍՊԱՐՍԱՆԻ

Իթիթիատի մեզ պարգևածներէն մէկն ալ Ստեփան էֆէնտի Սպարթալուն է. թէ- պէտք իզմիրի հայ հասարակութիւնը թէ ներթափառ և թէ բարոյապէս իրաւունք ունի իր ծոցէն երեսփոխան մը տալու: Ստեփան էֆ. Սպարթալը խորհրդարանին մէջ չէ ունեցած յատկաշահական ու է զոր- ծունէութիւն մը բացի չղզինաւային ծա- նօթ խնդրէն զոր պատուաւորապէս յա- լողցուց ինչ որ ալ ըլլայ իր վերջաւորու- թիւնը: Իր երկրորդ նշանակալից գործը անտարակոյս կը կազմէ իր ասպետական մէջքը հրաժարելով իթիթիատի սե խրմ- բակէն, իթիթիատի հետ ու ներսած խնդրէն: Ինչ որ մեք կը գտնենք չա- փազանց շնորհաւորովի. ներկայելով յա- ջարդ ընտրութեան մէջ իր թիկնածու մեր կողմէն նազարէթ էֆ. Ներսէսեանը, թէպէտ Իզմիրցիք աղտոտ են ընտրելու Ստեփան էֆէնտին որ նախ իթիթիատա- կան չէ, երկրորդ ելլուով ան գործերու մէջ ձեռնհասութիւն ունի:

Կ. Պօլիս ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԴԵՒՈՒԹԵԱՆ

ՏՈՒՐԻՃԱՆԻ
ԱՌԱՋԱԿԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԵՐ

(Շար. 739 ք/սեմ)

Անգամ մը Պիրկի հաստատուած էր պաշտօնով: Ազգատ յոյն որմնալիք մը՝ Բօսֆորի Բաղրիկա, Կիրակի օր մը զինն տան մէջ օդի կը խմէր ու կը զուարճա- նար, ուր կը յաճախէին տեղւոյն կտրիճ տղաքները, հին ու նոր Ձէյպէկներն և Չազըրճալի Սեմէտ՝ Չազըրճալի հայրը, Դօճա ձէրիտ, Օսման և Պօլուղլու, Դա- մալը, և ուրիշ չաւեր: Օր մըն էր, երբ Ք սղին տանց հետ կը զուարճանար այս գինետան մէջ, յոյնաբժ Ներկապաւ ալ յոյն տատիկան-գինետին ու հրաշան ըրաւ որ իսկոյն ցրտին ինչիս Բօսֆորի երբ ուղեց զիտովութիւն ընել, բաւական գանակոճ- ունցու, քաջկրտուեցաւ չեկային փո- ղոցներուն մէջ, նախատ լիցաւ, և վեր ջապէս բանտարկուեցաւ գ. հրեկէց Սուլ- թանին հայտնած ըլլալու: Դրաստանու- թեամբ:

“ԳԱՇԻՆՆԵ”-Ի ԳԵՐԳՈՐԵՆԷ [145]

ՄԻՇԷԼ ԶԵՎԱՔՕ

ՀԱՌԱՋԱՆԱՑ ԿԱՄՈՒՐԶ

Ա.Ձ.

ՈՍԿԻ - ԽԱՐԻՍԻՍԻ ՊԱՆՈՒՐ

Աքալապրինո կը յուսար, առանց գիտ- նալու թէ ինչ էր յուսացածը: Անիկա ուժգնօրէն փնջով կը լողար խեղճորոյս, ուրիշ ոչ մէկ բանի վրայ մտածելով՝ բայց միայն ինքզինքը ջուրէն զեր բռնել, նկուղին բոլորութեբ կը դառ- նար՝ պատը խարխալելով, ատեն ատեն վնասելով զուրս ցցուած մաս մը որուն կարենար կտրել և հանգիստ առնել: Սոսկալի յոգնութիւն մը կը զրաւէր

Ինչո՞ք քանի մը ամիսներ բանտարկու- ունէլ յետոյ, մեծ աշխատութեամբ կրցաւ ազատիլ: Ու տիկան-զինուորը երկու օրի- նուոր կիներ ունէր լայն և աշխատեալ կամ լայնութեամբ թէ կուտապոյծութիւններ ու ըրած է: Իր գործած սպանութիւններն ու առարատ փոխաները Չազըրճալի կը վե- րագրէր և հետեւեալ Չազըրճալին կը հետադարձէր իր յանցապարտ:

ՀԱՍՈՒՆ, ՉԱՎՈՒՆԻՆ ԽԻՒՄ ԾԱՂԱՏԱՆ
ԿՈՒՆԻՆԵՆԵՐԸ

Չազըրճալի լիւ երկին և ամիս ան- ցած էր, երբ ուրիշ ուղեւոր մը կը սպան- նէր ծառան, ո՞վ գիտէ՞ ինչո՞ւ, և որուն զիպըր մեծկալ ծառի մը պարապ կոնցին մէջ զրաւ կողպտով յետոյ և ապա գա- րանակալ սպանց: Դժբախտաբար նոյն մամուլն յոյն մը կ'անցնէր հոնէ զոր ձեռ- քակալելով Էօսէմիի բանտը տարաւ և յառձեռն հարցաքննիչ դատարանին՝ իր սպանութեան հեղինակը: Հոն՝ մօտակա- քը հօտերին տրածօր երկու իրեն համա- ցեղ Պոստագինեան ալ հետն առաւ: Զորս լու տիպեց որ այն անմեղ ուղեւորին զէմ վր կային: Ինչո՞ք զրեթէ երեք ամիս փակ- սած մնաց: Ամէն ոք գիտէր թէ այն չը- քաւոր ուղեւորին սպաննիչն էր Հասան Չաւուշ: Սակայն աստուածային արդա- րութիւնը գտաւ ճշմարիտ մարդասպանը, հետեւեալ պարագաներու տակ:

Առաջ Շարիֆ օրն էր 1901 տարւոյն: Էօսէմիին Տիկին Սօֆի, հաճի Անիկալէր- փուրի տղին, քոյր Եսմի Արեւիկի, հը- րաւորւած էր Էօսէմիի հարցաքննիչ դա- տարանին կողմէ, վկայութիւն տալու հա- մար Մարի անունով ամբաստանելու մը մասին և որ պատճառանքակալ զրան առջև կը սարսէր հարցաքննիչ - դատարան: Երբ հրամաններուն:

Հասան Չաւուշ որ այն ատեն բանտին հսկող պաշտօնակցն էր, կը ձեռնարկ մեծ մեծ քալելով դատարանին գաւթին առջև, որ վանդակումով մը բաժնուած էր բան- տին արտաքին բակէն: Այն վանդակումին առջև կայնած էին ժամադրուել երկու Պոս- նաջիններ որոնց հետ երբեմնակի կը խո- սակցէր Հասան Չաւուշ և անոնց հրա- հանք կատար թէ ինչպէս վարուի պէտք են հարցաքննիչ դատարանին առջև: Ան- ոնց զիրքէն ալ կրնար մէկը կուսնել թէ ասոնք ալ կանչուած էին հարցաքննիչ դա- տարանին կողմէ, իր ամբաստանալ կամ իր վկայ:

Հասան Չաւուշ ասոնց հետ կը խո- սակցէր, վայրկեան մը գտնուէր կը թո- ղուր, կերթար մինչև կատալոնիկայն պաշ- տօնատնակին դրան առջև և նորէն դառ- նալով, կը տեսակցէր այն Պոսնաջի իր հայրենակիցներուն հետ, միշտ խրատներ հրահանգներ տալով անոնց: Այս բանը ու- չաղբութիւնը զրաւեց Տիկին Սօֆիի որ հետաքրքրուելով, լաւապէս նշմարեց Հա- սան Չաւուշի շարժումներն և կասկածելով որ նոր մեքենայութիւն մը պատրաստելու վրայ է, հեղափոխութիւն մը ըրաւ, ժպիտ մը որ չի վրիպեցաւ Հասան Չաւուշի ու- չաղբութեան: Դէպի իշխալ կիներ դառ- նալով Հասան Չաւուշ հարցուց անոր.

— Ինչո՞ւ համար կը խնդաս, արդեօք գէշ խօսք մը ըսի:

Իր մատները ջղաճգնօրէն կը բացուէին, կը բաժնուէին իրարմէ: Սակայն և այն- պէս բնագործն կը հետանար սանդուխտ վերջին աստիճաններէն ուր պիտի կրնար վայրկեան մը հանգչիլ: Անիկա չէր ուզեր հանգչիլ, Հանգիստը մահն էր: Եւ յանկարծ, երբ անգամ մըն ալ նը կուղին չըմանք իրենց, իր ձեռքերը կառ- չեցան երկաթէ հաստ ձողեղուն որոնք կը վանդակէին պատուհանի նմանող ծակ մը կամ բացուածք մը: Այս ծակէն էր որ ջրանցքին ջուրը նը- կուղին մէջ կը հասնէր: Վերը, անմիջապէս հետք այն կոխէն որ վերջ գտած էր Աքալապրինոյ անկու- մովը սահաղրան մէջ, Սանտրիկո ճամբած էր իր բոլոր մարդերը և իր մօտ պահած էր միայն Միակահի Պարթոյն: Հիւսիս տունը բոլորովին ամայի էր: Երկու աւազակները ի վերջոյ ուժով մը ամբարտաւան սահայրան կ'ափարկէր: — Այս նկուղը վնասելիի գնդաններէն

— Ո՛չ, պատասխանեց կինը, միայն կը տեսնեմ որ խրատներ և հրահանգներ կու- տաս անոնց: Բան մը որ ինծի ալ զար- մանք կը պատճառէ: Կ'երթի թէ քու ան- ձիդ մասին բան մը կայ, ուրեմն աղէկ խրատ տուր անոնց:

Հասան Չաւուշ կատարովի կորեցաւ: Այս յանգիստին կնոջ անակնկալ խօսքին վրայ, տակն ու վրայ եղաւ և սարսու- փահար քիչ մը հեռացաւ հոնէ:

Միևնոյն փնջոյն փաթեթաւոր մէկը կը գտնուէր քոյի անեակին մէջ որ լսելով բոլոր խօսակցութիւնը սճապարանքով դուրս եկաւ հոնէ, յետոյ մտաւ դատա- րանին խորհրդակցութեանց սրահը ուր զանգակը զարնելով, խօսքը բարձրացնէ մը ներկայացաւ որուն հրամայեց որ չուտով իր առջև բիւլէ Տիկին Սօֆին, ինչ որ Է. դաւ անմիջապէս: Յիշատի դատաւորն էր որ չատ հետաքրքրուած էր Հասան Չաւուշի կերպարանքէն, կը կասկածէր թէ նոյն ինքն ասկալ էր այն աղքատ ուղեւորին սպաննիչը:

Տիկին Սօֆի, առանց յազուելու, պատ- մեց իրեն և Հասան Չաւուշի միջև տեղի ունեցած խօսակցութիւնը: Անմիջապէս դատաւորին առջև բերին 2 Պոսնաջիներ, որոնք նոյնպէս ղեկի դեղին եղած էին ու կը զոգային, ինչպէս Հասան Չա- վուշ, խօսքին ամենաթիւ տ հարցաքննու- թեան ենթարկուեցան: Ասոնք կարծես թէ տիկին Սօֆին հասկցաւ ամէն բան, ա- ռանց զիմարդութեան, խոտովանեցան և յայտնեցին ամէն բան ինչ որ Հասան Չա- վուշ ըսած էր իրենց, որ հակառակ իրենց խոտովանութեաններուն կը խրատէր զի- րենք վկայութիւն տալու մասին թէ իր պատմութեան հեղինակն ալ յոյն էր և ո՛չ թէ Հասան Չաւուշ, ինչպէս տարածաշ- րուած էր: Եւ ոչ միայն զիրենք կը խրա- տէր, այլ և կը սպառնար իրենց՝ եթէ հակառակ պարագային իր պահանջումին ղէմ գտնուէին:

(Շարունակելի)
Քարգմ. ՊԵՏՐՈՍ Յ. ԱԼԵՏԻՍԵԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՑՈՒՂԱՐԸ

Ի.Զ.ԻՐ
Չորեքշաբթի երեկոյ Բաղաք. Ժողովը իր շարժական նիստը գումարեց նախա- գահութեամբ Առաջնորդ Ս. Հօր: Ներկայ էին Տիարք Յ. Իփիքճեան, Դ. Փափազ Կան Կ. Զաքէան և Յ. Պահարեան: 1. Բնար ընկերութիւնը արտօնութիւն խնդրած ըլլալով յատկապէս Կիրակի օր նուագանդէս կատարել Հոփիսիմանցի հանդիսարանին մէջ, Ժողովը առաւ այդ արտօնութիւնը. պայմանաւ որ սրահի զարդարանքները կատարուին չարաթ կէ- սօթ վերջ, իսկ երկուշաբթի առտու ա- մէն ինչ վերցուցուած ըլլան որպէսզի ա- չակերտուեցաւ աշխատութեանց ու է ար- գելք չըլլայ: Նոյնպէս պատերը գամով և ալյու չձակեն ու չաւերեն Եկ տեղով որ զեռ նոր նորոգուեցան մեծ ծախքով: Յետոյ հասցովին 50% Ս. Ս. Միակահի արկ- ղին տան իրը սրահի վարձը, նկատելով որ բոլոր ծախքերը Առաջն. խորհուրդը կը կատարէ: Ինչպէս արդար է և ան.

հրամայտ որ բոլոր հանդիսարանէն օգ- տուողները մասնակցին նաև անոր ծախուց:

2. Խառնարտ Պալատաւոր ամուսնական խղճոյն աթիւն տեղեկութիւն տրուած ըլլալով որ Հարիմ էֆ. առանց Առաջ- նորդարանի ամուսնական վիճակագրին կարևորութիւն տալու վկայներ լաւ է այդ մասին, Առաջնորդ Ս. Հայրը հաղորդեց թէ ինք այս մասին ի բացօ կայութեան Հաքիմ էֆ. տեսնուած է Պաշ Բեաթիկ էֆ. ին հետ և խղճիւր պարզելով խոտուտ առած է թէ այս ու ամէն ամուսնական խնդիրներու մէջ հիմ պիտի բռնուին մի- այն Առաջնորդարանի վկայութիւնները: Այս մասին Առաջնորդ Ս. Հայրը պաշտօն տուաւ Յարուսթին էֆ. Պահարեանի կրթ- կին խօսի Պաշ Բեաթիկ էֆ. ին:

3. Ժողովոյ անգամ Պաշտօն էֆ. Փափազեան յայտնեց թէ Դօրաթիւի բա- րեպաշտ և ազգասէր ազգայիններէն Յա- րութիւն էֆ. Մարգարեան փափաք յայտ- նած է նոյն գիւղին մէջ իր երեք տուները, չուրջ 3000 ոսկի արժողութեամբ, Ազգին վստիք ընել, պայմանաւ որ իր և իր տիկնոջ կենդանութեան վարձքերը իրենք ստա- նան և իրենց ժամանակէն վերջ ամբողջօ- վին ազգին սեպականութեան դառնան: Ժողովը խորին շնորհակալութեամբ լսեց այս օգտաշատ նախաառաջարկները և յանձնարարեց անպապաղ ձեռնարկել օրի- նակին գործողութեանց, Առաջնորդ Ս. Հայրը յատուկ շնորհակալութեան այցելու- թիւն պիտի տայ բարերար Ազն. Մար- ցարեան էֆ. ի:

Եւալարտ Ժողովոյ Առաջնորդ Ս. Հա- րը շնչեց Ս. Ստեփանոս եկեղեցին Չառ- կէն վերջ անպատճառ նորոգելու անհը- րաժեշտ պէտքը և այս մասին յանձնաժո- ղովի մը կազմութիւնը յանձնարարեց: Յանձնաժողովը պիտի կազմուի ազգեցիկ և շինութեան հասկցող անձնաւորութիւններէ: Առաջնորդ Ս. Հայրը յայտնեց թէ Էջմիա- ծին Իջման Տաճարին առջև ուխտ ըրած է զարծին անպատճառ նորոգել Ս. Ստե- փանոսի հոյակապ տաճարը և ինք ան- ձամբ պիտի կատարէ հանգանակութիւնը՝ ընկերակցութեամբ յանձնաժողովի անգա- մոց: Առաջնորդ Ս. Հայրը կը յայտարարէ որ միշտ որ նորոգութիւնը չի լրացաւ, չպիտի հանգիստ ըլլայ: Հանգանակութե- նը զլուխ հանելու համար չպիտի ուղէ եր- քէք վհատի ի հարկին խանութ խանութ և տունէ տուն պտտել վ:

Մենք վստահ ենք որ մեր եռանդուն Առաջնորդ Ս. Հայրը որ անխտիր աչք և համակրութիւն կը վայելէ և որ գիտէ ի զլուխ հանել նոյն իսկ անկարելի նկատ- ուած գործեր, չատ զիւրութեամբ պիտի յաջողի հանգանակել 1000 - 1500 ոսկի և փառաւորապէս նորոգել այն հոյակապ տաճարը որ ոչ միայն Իզմիրի Հայոցս այլ բոլորանդակ հայութեան պատիւ էր բերէ:

Եւալարտ վերջին կը ժողովեց համակրե- լի Առաջնորդ Ս. Հօր և վստահ ենք որ Չառլէ վերջ նորոգութիւնը պիտի սկսին անպայման լստ իր և ամուսնու փափա- քանց:

— Օր. Ալիս Սիմօնեան արանդիփի գործողութիւնը խոտ յաջողութեամբ կը- րած ըլլալուն աթիւն ձեռամբ Առաջնորդ Ս. Հօր մէկ Օսմ. ոսկի կը նուիրէ Ազ- քատարնամին:

Թիւնը զոր երեք վայելած ըլլար իր կեանքին մէջ: Եւանկարծ նկուղին խորէն խուլ ազմուկ մը լսեց: Ժպտեցաւ: Այս միջոցին Պարթոյն ներս մտաւ ու ըսաւ. — Աքալապրինո հիմա թո՛ղ ուզածին չափ ջուր խմէ: Սանտրիկո նշանադի լուծութիւն պատ- ուիրեց անոր, և մտիկ ըրաւ, իր թէ ու- գէր իր ակունջովը լսել տարարախտ մար- դուն հառաչանքները, այս աղիտալ օր- հասին բոլոր հողիւնները: Կէս ժամ վերջը Սանտրիկո հարցուց. — Ո՛րպիսի ժամանակ կը տե՛ն ասիկա: — Ընդհանրապէս երկուքուկէս ժամէն կը լիցուի նկուղը: Եւտոյ ալ բան մը չսկսին իրարու: Սանտրիկո սահաղրան վրայ պատկած մնաց, միշտ ակունջ տալով: Պարթոյն նստած էր և աւազակը կը զիպէր: Խոր լուծութիւն մը կը ծանրանար այս

— Գաղափա «Amicale du Corps Enseignant»-ի կողմէն կը ինքնուրուր օր Շաբաթ օր Սփորթիսկ Բիւլայի մէջ ունենալով իր գումարեւմտեան տոնիւ մասնաւորապէս հայ Ուսուցիչի և Ուսուցչուհիներն ալ ներկայ ըլլան գումարման:

— Աղքատախնամ ընկերութեան նախարարն է. Այրի տիկին Էլիզա Ս. Տէպէնան մէկ օր. ոսկի իր ամուսնոյն Ստեփան Տէպէնան հոգեւոր համար. Ոմն 22 կոտոր լսեցին և կոչիկ:

— Մերսուպեան Ընկերութեան Միւսը թիւնը չորստակաւ թեմաք ստացած է կաթնի տոնիւ հետեւայ նուիրատուութիւնները. Տիարք Ստեփան Աւետիքեան 40, Ստեփան Մ. Իսիլիքեան 52, Կարապետ Տիպէրեան 52, Արամ Մ. Իսիլիքեան 19, Նազարէթ Ներսէսեան 38, Ոմն Տիկին Ստեփանիկ Տ. Բարիթոյի ձեռամբ 20 դրոշ. Ոմն Տիկին Բարիթ Բարուճեանի ձեռամբ 2 օրտ միս:

ԺԱՄԱՆԱԿ

Երէկ Կ. Պոլսէն քաղաքս ժամանեց Տիար Զրանտ Շահապար առևտրական գործերու բերմամբ:

ՀՆՈՐ ՀԱԿԱԼԻՔ

Նրախտագիտական պարտք կը սեպեմ հրապարակաւ չորստակաւ թեմաքս յայտնելու «Էքսպրես» ապահովագրական ընկերութեան և իր ընդհանուր գործակալներուն Տեառք Լ. և Լ. Վարպետեանի ուրիշ ամենամեծ փութկոտութիւնը զրին վճարելու որոշեցաւ ամուսնոյս կենաց քօլիտին (թիւ 1,637,096) փութարկելը, որ գրեւորէ 11 ամիս ետք մեռաւ:

Որոշեցաւ իմանալ անմիջապէս ետք օրիակելի կանոնաւորութեամբ մը վճարեցին ինձ ինչպէս քօլիտին փութարկելը չընորսապարտ թողլով զիս և զաւակներս:

ՄԱՐԲՈՒՆԻ Յ. Ս. Ս. Ս. Ս. Ս.

Իգիթ 9/22 Յունիս. 1912

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՆԵՐՔԻՆ գործող նախարարութիւնը չըջաբերականով մը ծանոց մեր կուտակային թէ Ատիլ Պէյ ներքին գործող նախարար անուանեցաւ. Նոր նախարարը հանրային խաղաղութեան պահպանումն և ազգերու ֆեդերալացումը ամրապնդելու կը յանձնարարէ կուտակային:

Երէկի «Անտուր» թերթը յատաջիկայ ընտրութեանց առթիւ Յոյն հասարակութեան բռնիքը զրքին նկատմամբ կը ըսէ որ եթէ ստուգուի Պատրիարքարանի նոր կուտակութեան հետ գործակցելու լուրը, պէտք է որ առ այս Մետրապօլիտներն ալ լրջօրէն խորհին, վրան զի աւելի ուշ իրենց խիզճը պիտի վրդուի, համագործակցութեան չի մասնակցելուն և հետևապէս Օսմանցիութեան զէմ դառնելուն համար:

ՊՈԼՈՆՅԱ թերթերը հրատարակեցին թէ «Դաշակցութիւն» Բոմբէյէն մէջ «Թիւրք» Բոմբէյէն հետ գործակցելով, Իզմիր ընտրելի երեսփոխան ցոյց տուած է

որահին մէջ որ կը լուսաւորուէր իւրի փութի կանխեղի մը աղօտ լոյսով:

Վերջապէս, առուուան ժամը երեքին աստիները Սանտրիկո ոտք ելաւ:

Ամէն աղմուկ դադարեց:

Սիւսիանի ակաճ տուաւ իր կարգին, և բոլորովին տեղայն ոտք ելելով արտասանեց.

— Եմեցաւ:

Եւ Սանտրիկո՝ մտախոհ՝ կրկնեց.

— Այո՛, լմեցաւ...

ԱՅ՝

ՄԵՐ ՇՈՒԱՅՈՒՆԻՆ

Սանդրիկո սրահին խորը գտնուող դռնէ մը դուրս ելաւ և ուղղուեցաւ զիս սանդուխ մը որ կը յանգէր Միսկանի Պարթօյին աղտոտ նկուզին վերեւ բարձրացող միակ յարկը: Սյա առաջին յարկը բաժնուած էր շատ մը սենեակներու որոնց ամենուն դուռն ալ կը նայէր ինչոյն սանդուխտի յարկը:

Սերուրէ Է. Գալիթեանը, սակայն քաղաքիս «Գալիթեան» Գործակալի ներկայացուցիչը երկուսն «Անտուր»-ի մէջ կը ներքէ այս լուրը:

ՆԱԶԻԿԻՆ հեռագրած են երկուսն «Անտուր»-ի մէջ թէ՛ Նազիլիի Գալիթեանը չորստակաւ թեմաքս ստացած է 4000 անձեր երեւան հաներ է, որոնք չէին արձանագրուած Կ. Ստեփանեանի արձանագրութեան տուածներուն մէջ:

ԲԱՆԱԿԻՍ վերաքննիչ ատենին ընդհանուր գումարագի օգնական անուանուեցաւ Ֆալիք Բէյալ պէյ:

ԲԱՆԱԿԻՍ վերաքննիչ ատենին անգամ Մէհմէտ Թէփիկ պէյին 950 դրոշ հանգստեան թոշակ յատկացուեցաւ:

ԱՆՅԱՆՈՐ օր քաղաքս Այտըն մեկնող կառավարողը Պալաթը կայարանէն համարայ ելած պահէն, հաճի Մէհմէտ անուն ուխտաւորը երբ պատուհանէն կը նայէր, դանակը լաւապէս գոցուած չլըլալուն վար ինկր է: Իսկոյն կառավարողը կեցնելով՝ մտրդը ազատուէր է, որ քանի մը տեղէն վերաւորուած էր:

ՆԻՅԻՆ նայիլը Սալիք Է. Գ. իր հիւանդութիւնը դարմանել տալու համար քաղաքս եկած էր, առիթ օր մեռաւ:

ԿԻՍՏԱՆԻՍ Բէյ նոր ընտրութեանց փութակալուն ընկեր Նապատակով Բիզա Նուր պէյ, Բիզա Թէփիկ պէյ և Պօլ Տէփ. որոնք «Ազատութեան և Համերայութեան» Գործակալին կը պատկանէին այս օրերս քաղաքս պիտի գան: Մ. և Յ. Բոմբէյէն կողմէ ալ Տօքթօր Նազըմ, Թէփիկ և Բիզալ պէյերը պիտի գան եղբի:

ՍՈՒՐԻՍՆ նախկին կուտակալ փութ հրամանատար Իսմայիլ Մալլու փաշա Նահանգիս չըջաբերող ընտրութեան քննիչ կարգուեցաւ:

ԱՌՁԻ գիշեր երկինք ամպերով ծածկուեցաւ. բայց առաւօտուն օդը պայծառ էր, կէսօրին թէ երկինք դարձեալ տապաւնէր բայց հարաւային հով մը կը փչէր: Զերմաշափը առտուն 3-4 աստիճաններուն մէջ կը տարուբերէր՝ զօրէն վեր:

ԱՌՁԻ կէսօրէն ետք ժամը 7ին ոտքի կան մը գինով վիճակի մէջ Հայնոցի մեծ փողոցէն կանցնէր և վեցարուածեանով կ'ապառնար ճամբորդներուն: Շնորհիւ ատենին հանող Մէլիսանէ Պողոզը ոտքի կանցնէր ձերբակալուեցաւ ատիկան: Ստեփանեան պէտ Պէյ լուրջ քննութեան կը յանձնարէր այս գինովը որուն ձեռքէն կրնար փորձանք մը ելլի, ալ չենք յիշատակի հանրային այս խաղաղութեան պաշտօնէին բերելէ հարաւոր փութուեքի պէս զուրս ժայթքող անուր հայր-յանքները...

«ԴԱՇԻՆ» ԳՐՈՏԷԼԻՈՒ ՄԷՋ

Մեր Գործակալական ընթերցանութիւնը յիշուեցաւ համար, սակից վերջ «Դաշին» ձեռքի գնէր փախախտ կրկնալի յիշուեցաւ Պ. ԱՂԱՄԻ ի Գործակալ, ուր ամեն առաւօտ պիտի գտնեն թերթը:

Աւագակը, սանդուխէն վեր ելելէ յետոյ, կանգ առաւ այս դուռներէն մէկուն առջև, ծռեցաւ, երկար ատեն մտիկ րրաւ: ականջը դնելով փականքին վրայ, Ո՛՛ մէկ աղմուկ հասաւ ականջին:

— Կը քնանայ կ'որ, միմիջեց:

Այն ատեն վեր ելաւ, քանի մը վայրկեան վարանոտ մնաց՝ իրր թէ կոխ մը տեղի ունենար իր մէջ:

Անշուշտ Սանտրիկո աւելի հաշիւով կը գործէր՝ քան թէ սէլէն մղուած:

Որովհետեւ աւելի առաջ գնաց, մօտաւայ սենեակ մը մտաւ և՛ առանց հազուտները հանելու՝ ինկաւ անկողնի մը վրայ ուր գրէթէ անմիջապէս քնացաւ ծանր քնով մը:

Գրէթէ ցերեկ էր երբ Սանտրիկո արթնացաւ: Անկաւ մտածեց.

— Սյա գիշերուան գործը՝ պատերազմի մը օրէն, աւելի իրր թէ կոխ մը տեղի ունենար իր մէջ: Ստեփան, աւելի կը սրէր զայնոր հարուածով մը անոր գործը լմեցնէր: Այն առանց չըզգալ թէ մարդ եմ՝ երբ ձեռքիս մէջ բռնեմ իմ ամուր, կարճ, սուր, փայ-

Հ. ՇԱՀՈՒՄ

Հաստատել 1894 — ԻՉՄԻՐ

Թէ ԻՆՉ Է ՄԵՐ ԳՈՐԾԸ
ՃԱՐՈՐԴՆԵՐՈՒ Զրկուած տալ՝ ամենաճիշդ տեղեկութիւններ բոլոր չղկնաւապի ընկերութեանց փութարկութիւններուն և անոնց գիններուն և մեկնման թուականներուն վրայ:
ԱՇԽԱՐՀԻՍ ամեն կողմերու համար հայկալիկ ուղղակի տոմսակներ, ընկերութեանց սակագիններուն մէջ որոշուած գիններով:
ՃԱՐՈՐԴՆԵՐՈՒ համար յատկապէս ամեն լաւ քաղաքները տրամադրելի ընել:

ՀԱՅԹԱՅԻՆ՝ աշխարհիս ամէն կողմէն Իզմիր կամ այլուր փութարկութիւններուն մէջ կանխապէս վճարուած երկուսն ընկերութեան տոմսակներ:

ԳԱԼԻԿԱՆԵՐ՝ փութարկութիւններուն մէջ ընկերութեանց հետ մեր ունեցած մասնաւոր կարգադրութեանց համաձայն, զիւրութիւններ տալ զայլ փութարկութեանց, զիւրիս գիններով տոմսակներ տալով Ամերիկայի կամ աշխարհիս ամէն կողմերու համար:

ԴՐԱՅԻՆ՝ ամեն տեսակ ապրանք, պակած, քօլի աշխարհիս ամեն կողմերը ապահով, արագ և նպաստաւոր գիններով ու պայմաններով:

ՅԱՆՁՆԵԼ՝ մեղի վստահուած ապրանքները կամ իրեղէնները, (մաքսային և չղկեաւապիս բոլոր ձեւակերպութիւններն ու ծախսերը ի գործ դնելով) նշանակուած անձին նոյնիսկ ընակարանը:

ԸՆԾԱՅԻՆ՝ մեր յաճախորդներուն ամէն տեսակ զիւրութիւններ, բոլոր գլխաւոր քաղաքներուն մէջ մեր ունեցած 1000է աւելի թղթակիցներու ձեռամբ:

ՍՏԱՆՁՆԵԼ՝ եւրոպայէ և Ամերիկայէ հաւած ամեն տեսակ ապրանքներու քրտակիքը թէ կղզիները և թէ ներքին գաւառները:

ԴԻՐՈՒԹԻՆԵՐ՝ ՏԱԼ՝ քաղաքս բոլորովին միմիջ ուղղող ընտանիքներու կան կարասիքը փութարկելով ուր որ ըլլայ, որոշելով նախապէս անոնց փութարկութեան վարձքը, ամենամեծ խնամքով յանձնելու համար մինչև որոշուած քաղաքիս մաքսատուներ, և ի հարկին, ըստ պայմանագրութեան, նոյնիսկ իրենց հաստատութիւն քաղաքին ընակարանը:

ՀԱՆՁՆԵԼ ՏԱԼ՝ Իզմիր հասած ապրանքներ մաքսատուներ զիւրամատչելի պայմաններով:

ԳԱՆՁՆԵԼ՝ զրկուելու համար յանձնուած ապրանքներու փութարկութիւն՝ ուղղակուած քաղաքին մէջ ապրանքի յանձնուելի պահուն և այստեղ վճարել անոնց փութարկներ:

Տաւս և վեց տարուան փութարկութեան ի վիճակի ենք ամեն կերպով գոհացնելու մեր ամեն զիւրութեան զիւրութեան յաճախորդները և մեղ զիւրութեան պիտի օգտուին մեր ամեն ճիշդութեան վրայ ունեցած գործառնութիւններէն:

100—77

ԱՅԻ

Ի գիտութեան բարեբաղատ ժողովրդին և կը ծանուցուի թէ՛ յատաջիկայ Կիրակի, 15 Յունիս, Դեր. Առաջնորդ Ս. Հայրն հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցանել Ս. Ստեփանոս Եկեղեցւոյ մէջ ի յիշատակ Զմիւռնիոյ ընդհանուր Ազգային Նախարարութեան կենդանաց և նշեցելոց:

Սկզբնաւորութեան ժամը 7.30

Ս. Պատարագ » 9.30

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԴՊՈՒԹԻՆ
Ս. ՍՏԵՓԱՆՈՍ ԵԿԵՂԵՑԻ

ՀԵՌԱԳԻՐ

Կ. ՊՈԼԻՍ, 12 Յունիս. — Սայիտ փաշա 25 օր ևս իշխանութեան վրայ պիտի մնայ և ապա հրաժարական տալով, գործէ պիտի քաշուի:

ՆՈՅՆ. — Սայիտ փաշա հրաժարական տալէ յետոյ, Վէրքիւթեան պիտի կոչուի Սրտաքին գործող նախարար Ասըմ Պէյ:

ՆՈՅՆ. — Պետական խորհուրդը ընտրական օրէնքին բարեփոխութեան ձեռնարկեց:

ՆՈՅՆ. — Բարեփոխութեան կարօտ ընտրական օրէնքին համաձայն անկարելի է երեք ամսուան մէջ աւարտել ընտրական գործողութիւնները:

ՆՈՅՆ. — Կայսերական Հրամանագրով, որ հրատարակուեցաւ այսօր, Տրիպօլիս գտնուող Իմիլի Պէյ կ'երկնէ ընդհանուր կառավարիչ կարգուեցաւ:

լուսն դաշոյնս: Անիկա կը փայլի, այ՛, և այն ատեն կը զգամ թէ իմ աչքերս կը փայլին անոր պէս... Այդ պահուն վայր մարդուն որ առջին կը գտնուի, ոտքի կան կամ թշնամի: Արի՛նս կ'եկայ. ճակտիս երակները կ'ուրկն, սիրուն կը բարախէ կոխիւն ատթած հաճախ... Մարդը ինքզինքը կը պաշտպանէ... Ու շարքութիւն, կը զարնեմ, անիկա իսկ կուտայ... Ա՛հ, ա՛հ, ահաւստիկ զորնուած է ան: Եւ երբ կ'սկսակարմիր արեւը կը ժայթքի՝ անոր զիակը կը գինով ընէ զի, և զարնեմ կ'ընէ հարուած:

Ներքով կը զարնեմ... Ահաւստիկ մարդը ինկած է ոտքերուն առջև նոր մարմնուած հաւի մը պէս... և ես յոգնած չեմ, պատրաստ եմ վերսկսելու... Մինչդեռ այս գիշեր... Օհ, այն սանդուղը, այն մտայ ծակը, հոսոյ ջրէն չարաչառ ծըկանքները, և այն հոգիները որոնք ականջիս կը հաշնէին... Գորս տակաւին կը լսեմ... Ա՛հ, արդեօք միշտ պիտի լսեմ զանոնք...

(Շարունակելի)

ՆՈՅՆ. — Լիւմիլի պէյ անուանուած իբրոր պատասխան կը նկատուի Իտալիոյ յայտարարութեան թէ՛ տակաւ խաղաղութեան մասին որեւէ առաջարկութիւն մը չի պիտի ընդունի, եթէ Թուրքիա չձանչնայ Տրիպօլիս կցումը Իտալական Պետութեան:

ՆՈՅՆ. — Պուլկար և Յոյն մասնախումբերն որոնք յատաջիկայ ընտրութիւններուն փութարկած համաձայնութեան գալու համար կ'աղմուած էին, կատարեալապէս համաձայնեցան: Հեռաւարդը Հելլեն և Պուլկար գործակցութիւնն ամօղջ Մալկեղանի մէջ եղած լմեցած ինչոր մը կը համարուի այլևս, իսկ երկու ազգութիւնք հասարակ ընտրութիւններուն քուէ պիտի տան:

ՆՈՅՆ. — Վիեննայէն կը հեռագրեն թէ Պետական կառավարութիւնը Իտալիոյ կառավարութեան տուած վերջնագրովը կը պահանջէ անմիջական յանձնուել այն թուրք ուղեւորներուն, որոնք ձերբակալուած էին «Մանուկ» չղկնաւին մէջ և զորս Իտալիոյ կառավարութիւնը ծրարեալ սպաներ կը համարի: Մինչև ցարդ Իտալական կառավարութիւնը չի պատասխանեց Պետական Դաշնագրին:

ՆՈՅՆ. — Հասկցուեցաւ թէ Ալպանիոյ մէջ, Տրաքովիայի, Փիլիպինի և Միլլիոյ վեցայի չըջաբերող Ալպանացիք միշտ կը շարունակեն մերժելու Բրիտանեայ զինուորներուն զինուորական ծառայութիւնը: Ոտք ելողները յայտարարեցին թէ պիտի պատասխանին այն պարագային, երբ կառավարութիւնը պնդէ զինուորագրութեան մասին:

ՆՈՅՆ. — Հոռմէն կը հեռագրեն թէ Իտալացի և Պետական բոլիւններու յանձնաժողովը որ կ'աղմուեցաւ քննելու համար Պետական «Մանուկ» չղկնաւին մէջ ձերբակալուած թուրք ուղեւորները, հաստատեց թէ ասոնք իրօք բոլիւններ և հիւանդապահներ են, և ո՛չ թէ սպաներ:

ՆՈՅՆ. — Ձերբակալեալներուն ինքնուրութիւնը հաստատուած ըլլալուն համար, Իտալական կառավարութիւնը զանոնք ազատ պիտի թողու: Հետեւաբար Պետական և Իտալիոյ միջադպր կրնայ վերջացած համարուի:

ՆՈՅՆ. — Բոմբէյի աշխարհ անդամներէն Տօքթօր Նազըմ պէյ Տրապիզոն կը մեկնի ուր ընտրական գործողութեանց համար, պատրաստ պիտի ընէ:

ՆՈՅՆ. — Սեւանիի նոյնորդ երեսփոխան Զրեայ Գ. րաստ էֆէնդի ընտրական քուէտուելի մը պիտի ներկայացնէ Իզմիրի մէջ յատաջիկայ ընտրութեանց համար:

ՍԻՆԵՄԱ ԲԱԹԷ
CINEMA PATHE
Դաշիք տեսնելու այս շաբթուան նր ֆիլմերը

ԱՐՏՈՆԱՏԷՐ Հ. ՄԱՍՈՒՐԵԱՆ

NATIONAL UNION SOCIETY LTD

ՈՐՈՒ ԴՈՐՈՐ ՓՈԽԱՆՑՈՒՄ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՌՈՐՈՒՄ Է
PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԼՕՆՏՈՆԻ ՄԷՋ 1782 Վ.Ն

Ընկերութեան ընդհանուր գրամաշարժը

Պահեստ, Գույքերը ևն. առելի է քան

վճարած է մինչև այսօր վնասներու համար առելի քան

Այս հանրածանօթ ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ շէնքեր, ապրանք, կարասի, գործարաններ, ևն. նպատակաւ որ պայմաններով

Անդ. Ուկի 13,000,000
70,000,000

L'INTERNATIONALE

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴԴԷՍ ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՐԿԱՇՆԵՐՈՒ

Հաստատուած է ՏԻԻՍԷԼՏՐՅԵ

Այս երկու ընկերութիւնները կ'ապահովագրեն ծովային արկածներու դէմ ամեն տեսակ ապրանքներ խիստ նպատակաւ որ պայմաններով

Լիազօր Եւրոպայացուցիչ Իզմիրի եւ շրջակայից համար

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՌՊԵՏԵԱՆ

Այի Եօրիկ Կոստանդ Սիւրիստան ֆէրիսանէ Թիւ 9-10

EXCESS

INSURANCE CO LTD
Winchester House

Հաստատուած է ԼՈՆՏՈՆ

ԱՆԳԼ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՍ ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՐԿԱՇՆԵՐՈՒ

ԱՅՍ ՊԱՏՈՒԱԿԱՆ ՈՒՒՍՔԻՆ
Կըզմուտի հետեւալ վաճառատուններուն մէջ.

ԿԵՂՐՈՆԱԿԱՆ ԴԵՂԱՐԱՆ

ՉԱՐԵՋ ՇՆՈՐՀԱՌՈՐ
Հայոց բաղ Բէշիմիլ ճառագիթ
Կեղրոնական դեղարանը զօգնատիպէտք չունի, ծանօթ է արդէն բոլոր Իզմիրի թարմ և անխաղախ գեղեր, պատրաստութիւնը արագ և կարեւոր ամեն շնն կ'յաճախեն ակամատար բժիշկներ:

ԼԸ ՏՄԱՆԻԹՈՒ ԱՎԷԷՆ

ԱՒՍՏ. ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ՍՈՒԱՋՆԱՇՆՈՐԶԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՆԱՆՈՒՆ ԸՆԿ. Հաստատուած 1867 թ.

Առանձնապէս ձեռնարկ կայս. և թագ. կառավ. հսկողութեամբ

Յայտը իր Ապահովագրութեան վճարած է	250,000,000 ֆր.
Պահեստ ապահովութեամբ	50,000,000 »
Արժէք իր կալուածոց	7,000,000 »
Դրամագլ. ամբողջական	3,000,000 »
Պահեստ կեանքի ճիւղին	35,000,000 »

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ.—

Կեանքի վրայ ամեն տեսակ պայմաններով.

Որոշ պայմանով ամբողջ կամ հատկութիւն վճարմամբ անկարողութեան պայագային:

Խառն ապահովագրութիւնը. 3% ազանցեալ յաւելումով:

Օժիտի եւ ինսպեկտական ապահովագրութիւնը:

Բոլորներու պայմաններն ամենէ նորոգիւններն են և ամենէ առատաձեւն: Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներու:

ՓՈԽՈՒՄԱՆՆԵՐ ԵՒ ԱՆՐԻՔԷՋ
Քիշիւր ֆուգու օգլու խան

ՐԻԿՆ. ԼԱՍՏԻԿՆԵՐ ԵՒ ԱՆԳԼ. ՍՈՒՇԱՍՊԱ
ՃՍՍԲՈՐԴՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՈՒ ՍԱԿՆԵՐ ԵՒ ԳԱԻԱՋԱՆՆԵՐ
ՈՐ. պիտի գտնուի գիւհէ

ՅԱՎՈՐ ՊՈՍԹԱՆՃԵԱՆ

ՄԵՇ ՎԱՃԱՌԱՏԱՆ ՄԷՋ

Շիշէճիլէր փողոց

Հոն է՝ ԴԻՄԱՅԿՈՒՆ ԼԱՍՏԻԿԸ, ԱՆԹԱՓԱՆՅԵԼԻ
ՄՈՒՇ ՎԱՆ, ԼՈՐԱՅԵԼԻ ՊԱՅՈՒՄԱԿԸ
ԴԵՂԵՅԻԿ ԴԱԻԱՋԱՆԸ

ՄԵՇԱՔԱՆԱԿ ԵՒ ՓՈՔՐԱՔԱՆԱԿ

ԼԱ "ՔՐԵՎՈՒԱՆԵԱՆՔ."

(LA PREVOYANTE)

ԿԵԱՆՔԻ ՓՈԽԱԴԱՐՋ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՀՈՒԱՎ. ՊԱՐԱԳՈՒՆ ԵՐԱՇԽԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆՈՎ
Հիմնուած 1898 թ.

Անհատական ձեռնարկութիւն, որ կը գործէ ֆրանսական կառավարութեան հակաշէն ներքեւ.— Վարիչն է կեանքի փոխադարձ ապահովագրութիւններու ընկերութեանց երաշխաւորութեան և վարչութեան անանուն ընկերութիւնը ՈՐ ՈՒՆԻ 3,000,000 ՖՐԱՆԿ ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԹ

Կեղրոնական. 3 ՀՈՐՎ.Ի. ԳՈՂՈՑ. ԲՍ.ԲՋ

Ապահովագրիչն ամենուն տրամադրելի, ամիսը 5 ֆր. և սկսեալ վճարու մով

Պահ. որ Ֆրանսի մէջ 1910 թ. դրուած գումար՝

22,000,000 ՖՐԱՆԿ

Ընկերութեան գրամատուներ Թու. քիւյ մէջ — ՊԱՆԿ ՏԸ ՍԱԼՈՆԻԿ
Ամէն տեսակ տեղեկութիւններու համար դիմել

Իզմիրի Տնօրէն ԼԻՕՆԷԼ ՊԵԼԶՈՍ

Լօրսլ Հօնիշէր

ԻԶՄԻՐԻ ՎԻՃԱԿԱՅԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Օսմանեան կառավարութեան քննիչը տակ և մասնաւոր արտօնութեամբ կազմակերպուած այս ինքնահանութեան հինգերորդ սէրիի տալ ակնարկը ծախու հանուած են: Այդ տոմսակներուն թիւը 28,000 ըլլալով, առնոց կէսը 14,000 զանազան տալիճանի պարզեւներ կը շահին: Ատիկէ զատ, տասներեք մեծ պարզեւներ ալ կան: Տոմսակները դիւրամատուցելի դարձնելու համար կարեւոր գեղջ մը եղած է անոնց դիմելը վրայ: Երեք կարգի տոմսակներ կը ծախուին. կէս, մէկ քառորդ և մէկ ութերորդ. կէսին գինն է երկու մէծ, քառորդինը՝ մէկ մէծ, և մէկ ութերորդինը կէս մէծ:

Օրինակի համար, մէկին վեց, երկունքն վեց վիճակահանութեան մէջ 50,000 տկան հատ վեց պարզեւ, վերջինն օթերորդ վիճակահանութեան հինգերորդ թիւով: 250,000 տկան հատ հինգ պարզեւ, եօթերորդ վիճակահանութեան ամենէն վերջին թիւով: մէկ մէկ հատ 1,000,000 երկու հատ 300,000 դրուչի, ընդամենը առաւելեք մեծ պարզեւներ կ'ըլլան: Ատիկէ զատ, 75,000, 100,000, 125,000, 150,000, 200,000 դրուչի, և ուրիշ հազարաւոր պարզեւներ կը շահին:

Եթէ երեք 13 պարզեւներէն ոմանք իննց պատկանած վերջին թիւովն ձեռն կանոնագրին համաձայն, միւսնոյն թիւը կ'ըրշահին թէ՛ մեծ և թէ՛ փոքր պարզեւներ: Երեք, տնայէս որ մէկ թիւը կ'ըլլայ 1,500,000 1,400,000 1,300,000 դրուչ, որոնք մարդս մեծ հարստութեան մը կ'արժանացնեն: Այս հատանական պատրաստ ալ պէտք է նկատուի ինչպէս անկէ:

Այս տոմսակները կը ծախուին Իզմիրի Մոսկովի փողոց թիւ 10 Մօրաօլէ Լէվի Էֆէնտիի պանքան, ինչպէս նաեւ Երլուրդլի ֆէրիսանէ 6 Պէնիսիան Տէվիտա Տէֆէն, տիլին սենական Դուրսէն եկած ապահովագրութեան համար ուղղակի պէտք է գիմել Մօրաօլէ Լէվի Էֆ. ի պանքան, իսկ քաղաքի մէջ գնողները պէտք է գիմեն Պէնիսիան Տէվիտա Տէֆ. ի. ինչպէս նաեւ անոնց մասնաւորներուն, այսինքն կ'ըրիտ խան թիւ 26 Գապու Սելանիքիլ, Պիթ-պապու սեղանաւոր Աքին և Չիքուրէլ, Ֆրանկաթ թաղ Սուրուֆ օղլու րոտած թիւ 5 Վլանտիաթիս, Չուխա Պէտէստէն թիւ 7 Մարմաթա Բարամանլիլիս, կառավարութեան մօտ գրաւանաւ Հաֆիզ Անմէտ Սապրի և սեղանաւոր Իլիս Բէպպի Էֆէնտիներու խանութներ, ինչպէս նաեւ բոլոր սեղանաւորներու մօտ:

ՏՆՕՐՆԵՌՈՒԹԻՒՆ

ԵՂԲԱՐԲ ԱԼԱՃԱՃԵԱՆ

ՍՈՒԼՈՒ ԽԱՆԻ ՓՈՂՈՑ Թ. 3

(ԱՅՆՎ. ԽԱՆԻ ԽԱՆԻ ՊԱՆԷՆ)

Գոհունակութեամբ կուգանք շնորհակալ լուծիլ յայտնել մեր յարգելի յաճախորդներուն որ «Դաշինք» մէջ վաճառատան ազդարարութեան ի վեր կը պատուեն մեզ իրենց այցելութեամբ:

Բաշարները այս ընդունելութեան նաեւ մօտաւոր տօնական օրերու առթիւ կուգանք յայտնել թէ Երլուրդլի ստացած ենք նորանոր տեսակներ ծաղաւենիներու, քօթօն. բէրլէներու. ամեն գոյներով և ձմեռան համար Բրդեղէն շալիկներու, գուլպաներու ևն: Մօտ օրերս գալու վրայ են ուրիշ սալանքներ ևս՝ կիրիւր թէլ, տանթէլներ ևն:

Ինչպէս առաջ, նոյնպէս և հիմակ պիտի ջանանք չափաւոր գիներով գոհացնել մեր յաճախորդները:

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ԴՈՅԱԼ ԷՔՉԵՆՃ

ՀՐԴԵՂԻ ԵՒ ԿԵՆԱՑ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնուած 1720 թ. ԼՈՆՏՈՆ

Գոյք ընկերութեան
Վճարեալ Ապահովագրութեան
ՀՐԴԵՂԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամեն կը կալուածք, կարասիք, ապրանք, նպատակաւ որ պայմաններով
ԿԵԱՆՔԻ ՃԻՒՂ.— Ընկերութիւնը նպատակաւ որ պայմաններով կ'ապահովագրէ ամբողջ կեանքի տեղութեան վրայ: Պատկ. նպատակաւ պարզութիւնը, Ընկերութեան ապահովագրութիւնն են. ևն. Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել
Կ. Ո. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ
Քննիչ պատուիրակ
Ս. ՈՒԹՅՈԼ ԵՒ ԸՆԿ
Ընդհ. Գործակալներ

Ա. Ո. 5,000,000

» 42,000,000